

Vi skriver i Upplands-Bro 69 Hugo Håstedt

Ett 60-årsminne

För folket i de s.k. "egnahemmen" i Håbo-Tibble var vedfrågan under 20- och 30-talen ofta brännande, därför att tillhörande skogslotter var alltför små. Räddningen var då tillåtelse att på Håbo Häradsallmänning få tillvarata hyggesavfall, av somliga kallat "fattigremist". Det var ingen populär utväg, därför att skogvaktaren var så grinig av sig. Om ett eller annat stormfällt träd försvann, så nog skylldes just "egnahemmarna" därför. Hans hot om åtal blev dock aldrig något annat än vad det var, d.v.s. hot.

Våren 1926 blev vi i **Backebo, ett av "egnahemmen"**, helt utan ved, och det gick ju inte an. Far (egentligen styvfar) och jag spände då Grållan för verkvagnen och körde till **Kvarnibble**, en större gård i Håtuna ca 3 km hemifrån för att försöka få köpa ribbved, som fanns vid sågen där. Det skulle gå för sig. Ägarinnan, en änkefru, vars namn jag glömt, mätte själv ut den mängd vi skulle ha och körde ner en pinne i marken vid traven som märke. För säkerhets skull flyttade vi den litet, sedan hon gått därifrån. Det var nog inte helt välbetänkt, ty lasset blev onödigt tungt därigenom.

Allt hade nog gått bra, om far kunnat behärska sin hastigt påkomna och för mig svårbegripliga hemlängtan. Han ropade åt mig att genast samla ihop höresterna framför Grållan, vilket jag skyndsamt gjorde. Tyvärr tog Grållan det som en startsignal. Och det var med nöd jag fick undan hösäcken. Far hann inte få ordning på tömmarna, utan vagnen drogs ut över en tidigare grop, som blivit utfylld med bark och spån. Där sjönk alla hjulen ner till naven, och därmed blev det förstås stopp. Men Grållan gav sig aldrig; på "nolltid" backade hon ett par dm och tog därpå en våldsamt ansats framåt. Vagnen rubbades inte, men av selen blev bara en skrothög. Jag blev tillsagd att springa upp till gårdens stall och försöka låna en sele. Det var inte så lätt; jag var bara 15 år och ganska "tafatt" av mig. Jag tyckte det tog evigheter, innan jag lyckats tala om, vilka vi var och vad som hänt. Till slut fick jag ändå låna en sele med tillbehör, som ovillkorligen skulle återlämnas samma dag! Den var alldeles för stor, men vi spände ihop den, så att den gick att använda. Vi tvingades naturligtvis att lasta av varenda vedpinne för att kunna få upp vagnen på fast mark igen. Så var det dags att börja lasta än en gång, och nu hände inga nya missöden, utan vi kom hem med vedlasset.

Jag red omedelbart tillbaka till Kvarnibble med selen m.m. Stallbasen frågade ilsket "hur en riktig häst skulle kunna rymmas i den selen, som den nu såg ut?" Det kunde jag inte svara på, jag ville bara återvända hem, och jag ville rida hem, inte gå. Men Grållan bara svängde undan, när jag försökte komma upp på henne, och någon hjälp vågade jag inte be om. Till slut lyckades jag få upp högra foten över ryggen på henne, samtidigt som jag fick ett stadigt tag i hennes man, och nu blev det full fart allra minst. Jag hörde skrattsalvorna från jobbarna, när vi susade förbi Sågen; jag hängde då som ett hjälplöst paket på Grållans vänstra sida. Men jag hade tur; framme vid landsvägen måste hon göra en mycket tvär vänstersväng, och av bara farten åkte jag upp på ryggen på henne och var på vippen att dråsa av åt höger i stället. Nu började hemfärden på allvar. Jag hade ingen möjlighet att vare sig styra eller bromsa henne med bara en grimma och en repstump. Det gällde endast att hålla sig kvar. Gruset stänkte från hovarna, det gick så det pep om öronen på mig, och tårarna rann av luftdraget. Vi mötte ingen, som väl var; en mamma med ett par småbarn klev ner i vägdiket när jag red om dem. Jag hörde någon ropa något, jag skymtade en karl och en knytnäve en bit från vägen, men det ändrade ju ingenting. Det var "full rulle" ända fram till staldörren hemma. Där blev det "tvärnit" så pass, att jag åkte fram över Grållans manke men lyckades slå armarna om halsen på henne, och gjorde mig därför inte illa. Jag kände mig i dubbel mening uppskakad men var ändå glad åt att "marritten" slutat så relativt lyckligt. Någon skada hade jag inte lidit, bortsett från att några tagelstrån skurit igenom skinnet i händerna.

Efteråt beskyllde mig grannarna för djurplågeri, men det bekom mig inte nämnvärt.

Slutsats: Flytta ej måttpinnen vid vedköp!